

51. Nemzetközi Mengyelejev Diákolimpia

Kazahsztán Asztana

Az 51. Nemzetközi Mengyelejev Diákolimpiát Kazahsztán fővárosában, Asztanában rendezték 2017. április 23. és 30. között. A Szovjetunió egykori tantárgyi versenyei közül egyedül fennmaradt kémia megmérettetésen az idén fordult elő először 1992 óta, hogy mind a 15 egykori köztársaság képviseltette magát. Persze egy jó idő óta nem szorítkozik erre a körre a verseny, hisz sokan felismerték, hogy a tavasz végén tartott, komoly kihívást jelentő olimpia nagyon jó megmérettetés a nemzetközi porondra készülő középiskolásoknak. Románia, Bulgária mellett rendszeres induló már Törökország, Izrael, Szaúd-Arábia. Magyarország már 2012 óta résztvevő. Az idén összesen 120 versenyzőt neveztek az országok.

A kezdeti években a Richter, az EGIS, a MOL támogatása tette lehetővé a magyar csapat kiutazását. Az elmúlt két évben már a Nemzeti Tehetség Program pályázati támogatása fedezte a részvétel költségeit. A diákok kiváló korábbi eredményei nagyon jó támogatást adtak a pályázathoz, amelyet a Magyar Kémikusok Egyesülete bonyolított le. Az idén először nagyon szerencsésen mód volt arra is, hogy a kémia olimpiákon szokásos 4 főnél többen képviseljék Magyarországot. Az itt résztvevők ugyanis még versenyben vannak a nyári Nemzetközi Kémiai Diákolimpia csapatába. Őket hatukat már a tavalyi diákolimpiai felkészítőn ki kellett válogatni, hisz a tél végi nevezés, repülőjegyvásárlás idején még a magyar tanulmányi versenyek javában folynak.

A Mengyelejev Olimpia külsőségeit nagyban befolyásolja a rendező ország. Az idén Kazahsztán kitett magáért. A sztyeppe közepén, extravagáns épületekkel, bevásárlóközpontokkal felépített új főváros maga is impresszív. A csapatok egy belvárosi négycsillagos szállodában laktak és versenyeztek. A gyakorlati fordulót az újonnan épült Nazarbajev Egyetem tágas laborjaiban tartották. A verseny tartalmát viszont a moszkvai Lomonoszov Egyetemhez kötődő versenybizottság határozza meg, évtizedek óta változatlan formában. A két elméleti fordulón felbukkanhat szinte bármi, ami felsőbb matematika nélkül tárgyalható az egyetemi anyagból. Igaz, a legtöbbször olyan rejtvény formájában kérdeznék rá, aminek kulcsát a kérdés tartalmazza, és így összerakható a válasz. Kívülállóknak még ebbe belegondolva is meghökkentően nehezek egyes kérdések, különösen azok, amelyeket a második elméleti fordulón tűznek ki. Azt ugyanis még tovább bonyolítja, hogy a diákok 15 feladatot kapnak meg, hármat-hármat öt nagy területről (szerves, szervetlen, analitika, fizikai kémia, biológia és makromolekulák), de megoldásaikból csak területenként egyet értékelnek. A feladatokat oroszul készítik el. A versenybizottság biztosít a versenyzőknek egy angol fordítást is (ami néha elég hevenyészett), de a kísérő tanárnak lehetősége van a diákok nyelvére lefordítani a vizsgákat. A versenybizottság nem túl barátságos, és fordításra csak a fordulókát megelőző három éjszaka utolsó óráiban a kezdésig egy szobába bezárva ad módot.

A verseny végén az elméleti fordulók javítását maguk a diákok vitatják meg a feladatszerzőkkel, és ismerik így a saját eredményeiket a labor kivételével. Ennek ellenére a záróünnepség mindig sok izgalommal jár, ugyanis az érmeket a résztvevők rangsora határozza meg: arany a legjobb 10 százalék, ezüst a következő 20 százalék, és bronz további 30 százalék. Az idén nagy volt az örömünk, szokás szerint minden magyar érmet szerzett, és ezek szépen csillogtak:

Stenczel Tamás, Török Ignác Gimnázium, Gödöllő, tanárai: Karasz Gyöngyi és Kalocsai Ottó, ezüstérem

Bajczi Levente, Török Ignác Gimnázium, Gödöllő, tanárai: Karasz Gyöngyi és Kalocsai Ottó, ezüstérem

Arany Eszter, Lovassy László Gimnázium, Veszprém, tanára: Kiss Zoltán, ezüstérem

Turi Soma, ELTE Apáczai Csere János Gimnázium, Budapest, tanára: Borissza Endre, ezüstérem

Sajgó Mátyás, Földes Ferenc Gimnázium, Miskolc, tanára: Endrész Gyöngyi, bronzérem

Kalapos Péter, ELTE Trefort Ágoston Gimnázium, Budapest, tanára: Kutrovác László, bronzérem

A magyar csapat részvételét az Emberi Erőforrás Minisztérium NTP-NTV-16-A-0034 kódszámú pályázatának és a Magyar Kémikus Egyesületének segítségének köszönhetjük. A csapat köpenyket és formapólót is kapott a Védőfelszerelések.hu, a MRSALE és a Merána Kft. jóvoltából.

Magyarfalvi Gábor

Logók:

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Emberi Erőforrások Minisztériuma

Nemzeti Tehetség Program

Emberi Erőforrás Támogatáskezelő

